

fa, och återopa sig mennisko-rätten, at berömma dygden, at beklaga den olyckeliga, at odla de wettenskaper och snille-ykten som upodla själen.

Man skal snart säga dig, sade Apollonius til Commodus, at du äger en oinstränkt magt: man bedrager dig; Gränforna af din myndighet är Lagen. Man säger dig öfwer allt at du är stor. Hör: när Nero tog sin broder af daga med förgift, sade man honom, at han hade frälsat Rom; när han lät strypa sin Gemål, berömde man honom såsom rättwis; när han hade dödat sin Mor, kyste man hans brottfliga hand, och lopp til Templen at tacka Gudarna. Låt ej förblinda dig genom bedrägeliga wördnads-betygeller. Om du ej älskar och utöfwar dygden, bemöter man dig med nedrigt smicker och hatar dig. War försäkrad at man ej kan ostraffadt så misbruka sin magt emot Folket; Rättwisn illa förwaltad wakar i allas hjertan.

Et sådant bruk (at göra folk til slafwar) af den Högsta Magten är så mycket mera stridande med ändamålet af en Regering, som den blott är inrättad til at tygla och hämma et sådant djuriskt wälde. Det war nödigt at människån skulle blifwa styrd, på det hon måtte bibehållas i sin frihet. Allmänheten låter gärna föra sig af sina obändiga sinnes-böjeller; därföre fingo wi Konungar, på det wi måtte wara fredade för hovens wäldsamhet. Konungar böra då icke efter godtycke och ensilsta affigter, utan genom allmänna logar handhafwa rättwisn ibland sina undersåtare; ty Regeringar äro endast ämnade at hålla henne i helgd; och det war blott til den naturliga jämlikhetens uprätthållande, som en borgerlig olikhet blef inrättad emellan fria Medborgare i et samfund.

De Regeringar äro lastbara och orättträdiga, uti hwilka straff icke grundas i allmänna Lagarna, utan afsas antingen efter den Regerandes egna, eller hans Ombudsmåns nycker och godtycke. Där straffas ofta obetydeliga fel, då fö. brytaren råkat misshaga de besälände, långt allwarfammare än brott emot Staren och det allmänna. Efter Monarchen ingen annan magt äger än den Lagarna gifwa honom, så bör hans själ liksom lagarna, wara tillstutna för fördomar och icke låta sig intagas af Passionernas wälde.

Lyckelige de Konungar som äga wänner! Lyckeige när de ej behöfwa frukta för sanningens ankomst, eller rådna då deras gärningar skärskådas wid hennes sätta!

Om en Konung icke utan förnedring kan tåla något intrång i sine rättigheter, så kan han och icke heller göra något försök, til deras utwidgande utan at fördämpa sit folk. Då undersåtarna ej äga den minsta rättighet at förändra et Konungligt Regeringsstyt til Republikanskt, huru skulle en Kung kunna hafwa den, at omskapa en laglig Kunga. Magt til et oinskränkt entwälde?

Swad gagnar det folket, at Regenten uprigtigt älskar rättwisn, som dageligen, under hans namn, blifwer kränkt? En Medborgare bör vara lastbar innan han kan kallas orätträdig, en Regent behöfwer blott vara swag, til at förtjena det namnet. Det hjälper intet, at en Regent, för sin egen Person, är rättwis, om hans Regering icke är så med.

Om en Konung wil göra mer för Lagarnas skuld, än de sjelfwe kunnat uträtta, så bör han vara nogg i den delen af förvaltningen, som gifwer stickelighet sit förtjenta rum, dygden sit beröat, och försensten sin belöning. Wätte en blygsam förtjenst aldrig behöfwa at tigga nåden til sit understöd, och lasten säfångt försöka at tränga sig fram genom andras bemedlande!

Om en Konung wil undwika de snaror, som ställas för honom, lånar han dronen til Allmänhetens rop; ibland allmänheten får ej Häf. Folket räknas; ty deras rop är blott et trålatrigt återkall af Regentens wilja.

Rättwisn hos en Regent består mer uti hindrandet af lastens tilltagande och tillwärt, än at straffa menniskorna, då de äro så olyckelike at vara lastbara.

Wæra öfwer menniskorna, är det samma, som försvara dem ifrån orättwisa och öfwerwäld af andra, och förbinda dem at sjelfwa vara dygdige.

Despotismen hwilar på två ofunnigheter. Folkets om sin wäl-
färd, Förstens om sin ära. Fruktan och båswn är bägges lott.

Påminnen Er då och då (Auctor talar til Dauphin) at en dryg
del af de penningar, som Järnen använda på en lysande högtidelig-
het eller et präktigt Slott torde wara rifna ur en gråtande änkas hän-
der, som icke kunnat mätta sina hungriga barn, hwilkas ömkeliga klag-
goskrit sönderstiter hennes ömma moders hjerta, eller wäl pantade is-
från en älderstegen Gubbe, som ifrån sin ungdom gått under tråldoms-
olet, på den lilla torjwa han med sit arbete upbrukat; men som dock
aldrig njutit den förnøjelsen at sjelf få smaka den läckrare frukten af
sin swett. Framför alt, nyttjen aldrig wäldsamheter, och tillåten al-
drig några enskilda rikta sig på Statens bekostnad til Medborgares
fördärf.

Om dygd och tapperhet är styrkan i en Regering, hwarsföre bö-
ra då penningar wara enda driffjädern? Hwarsföre skola belöningar
wara så allmänna? I stället för at wara et undersköd för den behöf-
wande förtjensten, så gå de rikaste ädlingar fram at begära dem.

Alla utlagor äro obilliga och stridiga med sit ändamål, då de ä-
ro mera tryckande för folket som betalar dem, än gagneliga för Sta-
ten, som emottager dem.

Om dygd och förtjenster upmuntrades och belöntes lika mycket
som mindre nyttige wetenskaper ofta blifwa, behöfde de dygdige icke
at liksom studera det onda för des undwikande skull.

At påstå det allmänt wäl bde wara rättensöret för Monarkens
Lagar, det är at lägga en oföränderlig grund; så göra goda Rö-
nningar. At tro, det Regenter icke hafwa någon annan föreskrift än
deras wilja, är det aldragsösta felsteg; så tänka Tyranner.

Då en styrande ställer hela wärket efter sit enskilda nöje och för-
del, så äger hwar enskilt man et lika så godt tilstånd at förebraga sit
egit wäl framför det allmännas.

N:o 20 utkommer den 17 April.

Stockholm Tryckt hos Carl Stålpe

Dag = Bladet:

Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skåcken,

N:o 20.

Stockholm den 17 Aprill 1782.

Af Trycket utkommit

Rongl. Maj:ts Nådige Instruction hwarester Theß Ordens Historiographus hafwer sig at råtta, gifwen Stockholm, i Ordens Capitlet den 26 November 1781, består af 7 §. S. hwaraf den första och andra hela och hållna lyda så här:

§. 1.

„Så snart någon af Kongl. Maj:t blifwit til Riddare af Theß Seraphimer-Orden i Nåder utnåmd, åger Ordens Historiographus at af honom fordra en fullständig underrättelse om hans lefnadslopp in til samma stund: hwilken berättelse Ordens Historiographus i sit förwar behåller, til deß den tiden infaller då affigten dermed upfyllas kan.“

§. 2.

„Som icke annat wåntas bör än at förenämnde berättelser blifwa korte och ofullkomlige, hålst en anständig blygsamhet icke lære tillåta några at fylla papperet med sit eget berdm, om ock i hans lefnad de största anledningar til berdmelse och loford gifwas skulle; så åligger Ordens Historiographus at noga göra sig underrättad om alla de händelser och omständigheter hwilka af den de angå, icke kunnat til hela deras widd och egenteliga beskaffenhet utförde blifwa.“

Billet.

Några ord, Fåra Herre! — Ni har förut blifwit bestykt af plagierat Lyckans Tempel i N:o 3, hwarpå Ni svarat i N:o 5 kanste præcist nog, och desutom stod där werkeligen Insåndt under samma

må artitel — Men här är et annat fynd — Hur wil Ni komma ifrån det? I N:o 16 har Ni infört et Epigramme, och derwid ej iakttagit hwad Ni så heligt aldrig borde förgåta, nämligen Insändet. Jag wet nog hwad jag swettades innan min hjärna födde detta barnet, och i stället för at förda den minsta besbning för mit arbete, så ser det ut som Herrn i sit namn wille skriva dermed. Jag wäntar den reparation, at Ni offentliggen i edra Blad declarerar at det är insändt ifrån den samma som då underskref sig

Rumormästare wid Nya Secten. *)

Utdrag af et Bref til en Wän i Sverige.

Ja! Ni har aldeles rätt, den stora, den obödeliga Catharina i Ryssland, har intet denna tyranniska, denna falska, denna onaturliga regerings-Principen, påmint, ombedd, och twungen af sit trogna folk, har Hon tagit et steg til sin och millioner undersåtares endaste räddning, och då Hon war öfwerlygad i sin själ, i sit hjärta, och i sit samwete om ändamålets renhet och om dess nödwändighet, har Hon ej afwikit en hårsman ifrån den ärlänsla, den godhet, och den nåd Hon löfwar den minsta undersåte som lika öfwerlygad derom warit nog lycklig at wid det tilfället wisa sin Öfwerhet prof af den varmaste nit och den renaste trohet — Detta Machiavels ordspråk: at älska förrådariet och hata Förrådaren wore ogudaktigt at applicera til Revolutioner af denna beskaffenhet, de äro skrifne i Förshynens bok, och det wore et landsförrådariet at ej på risquen af sit hustru wägat allt til deras befrämjande, också regeerar Hon med en ära och en makt i hwat undersåtes bröst, som swurit hwad det håller, som säker om sit lif, om hwad han ärligt äger, och om sin frihet, wälsignar den Spiran, som hägnar och skyddar sig — Ack! nej min wän, denna tacksamma, denna ädelmodiga Princestan är intet rädd, hwem skulle hon frukta? Hon misstränker ingen döblig, aldraminst dem hon en gång pröfwat i

*) Rätt gärna bekänner jag at Ert sympode Epigramme war insändt, är det intet annat som är Er om hjertat? så är Herr Rumormästaren en lycklig menniska — men wet Ni hwad? tror Ni inter at jag kan skrifa sjelf? så skal jag berättat Er at jag war Auctor til de 4 första Bladen i första Skäcken som alla blefwo förbudna och confisquerade — Förlåt mig jag tycker på er lilla verk at allt hwad Ni skrifer är så ensaldigt at det aldrig risquerar at förbjudas.

faran, och så säker på sin Thron som Herden i sin koja, förklar Hon sina undersåtars glädje och tackfågeller.

Mätte Rykslands Stora Monarchinna! mätte Den som styr et et stort och widsträckt Rike i des granskap, och som förbunden så wäl til blodsbånd som de högsta egenfkapet med Henne, åsiven wägar det yttersta at frälsta sit folk — Mätte! säger jag, dessa monster för Throner aldrig saknas!

Politiske Händelser genom Ministrars förwällande. *)

Ronung Jacob II:dra i England afflog det biträde som Ronungen i Frankrike i god tid erbödd honom emot des Wäg; detta afflag förstade sedan den förra Kronan.

Ronung Jacob I:sta i England sköt därpå at han skulle uträtta mera med underhandlingar än med wapen; Men han röjde öfwer alt sin swaghet. Han förstod icke at med wärdighet gifwa kraft åt sin eljest berömmeliga fridsamhet. Man aktade därföre ock ingenstädes hans underhandlingar, de gåckades allestädes ända til på Theatern. Utländska Hof icke allenast föraktade, utan ock begabbade honom up i synen. Alla Tidböcker och alla Ministrars Memoirer, ifrån des tid som blifwit til våra tider förwarade, tala med offentligt förakt om en så swag Regering.

En wiss Auctor i Stats Journalen för 1769 säger ibland annat härpå; at wid underhandlingar med andra Makter, må en Statsman således hwarken wara för djerf eller för fruktig. Han bör hwarken nyttja den högmodiga ton emot andra Seater, eller den krypande och och låga höfligheten som förminskar et Rikes rätta anseende och snarast kan påsa sig för öfwerwudna fiender, men aldrig för en sjelfständig Stat mot en annan.

Då Engelska Regeringen år 1769 war mycket bekymrad öfwer Americanska Colonierne, gaf en Minister Ronungen et råd, men af wäldsam beskaffenhet, huru Americanerne måtte hållas i tyglen; då Ronungen swarade. Det wore mig mycket lärare, om J kunden såga mig, huru man skulle förhindra corruption och venalitet ibland de

*) Insändt.

de store, och bäremot huru jag bäst måtte kunna förbinda mig mine undersätares kärlet och tilgifwenhet. Så talar en öm och wärdig fäderneslandets Fader.

Försök til Epigramme i Blank. Vers. *)

Gantlack blef icke hängd, jag såg nyss hans ansikte leda
 Icke så usel som förr och uti starfswiga paltor
 Nej, han genom en slump har kommit til heder och wälde,
 Åker nu uti wagn och gifwer stolta soupéer.

A n n o n c e.

Som jag funnit at allmänheten är en Liebhaber på gamla Sagubrott, öfversatta ifrån gamla och nog ofända folkslags Historia, så wägar jag fram med et Arabiskt, som likwäl är så wioldöfrigt at det intar på en gång 2:ne de nästa Nummer 21, 22. Hwar och en köpare förser sig således med 1 hel s. om Fredag eller den 19 April, och smickrar jag mig, så wida det är ganska curieust, at denna oplagan som de andra Bladens ej wandrar in i några Höfarsbodas — Skulle det intet smaka, så önskade jag såsom för detta Militair, at den äminstone antwändes till Patron-Papper wid lägrens sammandragande i sommar.

D i t o.

Completa exemplar af Föresta Skåcken Wälsignade Tryckfriheten för 1 R.d. 32 s. inbundna, Processen emellan för detta Öfwersten, Commendanten, Riddaren Gerner, samt efter detta Bokhandlaren och Factoren Lund säljas för 1 R.d. i Boklådan wid Ribdarhustorget, hwarest gratis utdelas til den som befaller Protocolleer, hållne uti Kongl. Maj:ts Justitiz-Revision samt inför Hans Kongl. Maj:t på Gripsholms Slott, rörande denna sak.

*) Insändt.

N:o 21, 22 utkomma den 19 April.

Stockholm Tryckt hos Carl Stolpe

Dag = Bladet:

Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 21 och 22.

Stockholm den 19 April 1782.

Önskningarna *)

Arabiskt Fragment.

Det rätta sättet at verkeligen åga lyckan och hwarom de mästa människor felsa, är at wara nögd med det stånd man är uti, det må då wara litet eller stort, högt eller ringa; lefwa utan äregirighet och begår samt tryggga sig wid Förshynen i de öden man måste undergå. Sadak war född i den öken som skiljer Mecca ifrån Medina: Wälgörande människor hade anlagt där sina hemvist i den vackra förefasjen at härbärgera de wägsfarande, hwilka, då de skulle besöka Prophetens graf måste resa derigenom. Denna kärleksrika afsigt hade fortplantat sig man efter man; Sadak utmärkte sig genom sin nit. För at återföra wägsfarande på rätta wägen, så ock i upsåt at bjuda dem til sig, hwilke trötte och matte ej kunde längre fortsätta sin resa utan hwila; genomfor han öken alla dagar. Wälsignelser woro påföljder af så wälgörande omsorger; han förwårswade sig sine grannars agtning och des exempel tjente dem til estersögd. Han war lyckelig: men des lycka war ej långwarig, åskådandet af rikt folk som af en händelse kom at fara förbi des hemvist, de beqwämligheter han såg dem nyttja, werlade hos honom bestörtning; han förundrade sig öfwer deras ställning, förestälte sig den lekande och ljustig, hwarpå straxt fölgde åstundan at åga deras öde; från detta ögnablicket blef han plågad af en hemlig oro, knotade öfwer sit tilstånd och uphördt wara wälgörande. En dag, under det han häftigt begret sit elände,

hörd.

*) Insändt.

hördes et kulltande på porten. Vid upslåtandet visar sig en wörd-
nadsward Gubbe för honom och begär hårbärge. Jag lärer, sade Sa-
dak, taga illa emot Er; Ni hade borde kunnat råta på mycket bättre
ställen. Jag behöfwer endast natt-qrarter, swarade Gubben, och
det som är öfwer of eder måltid är mig tillräckeligt — Det blifwer
wist intet öfwerflödigt — Den som har litet, ger litet; et godt hjerta
wet at sätta wärde på gåfwan! Himmelen har derpå mera affeende,
och belöningen är mera säker. — Det är mig obekant hurudan belö-
ning jag får; men lång tid har jag utöfwat Gåstfrihet och sjukdomar
föröda min hjord; Solen borttorkar Trägårdsfrukterna i stället för at göra
dem mogna — I hafwen åtminstone något i behåll. Alla *) har wäl ej frän-
tagit Er alt — Han är mycket nådig! men Det är sannerligen orätt-
wist! huru många rika gifwas ej som endast lefwa för sin egen skull, och
hvars skatter tiltaga ärligen? Huru olyckelig är icke däremot jag? —
I tron Er då olyckelig — Min Far! betrakta mit tilstånd, se mit
hemwist; hästiga stormar föröda det ofta och sätta mig i uddvändig-
het at åter uplysta det; det är med mit onletes swett af en oracksam
jord jag liksom frambringa någon grof föda. — Människan har of-
nöden arbete, då arbete besordrar des styrka och hälsa — Men hwar-
före skal just jag arbeta? — Hwarföre är du wäl född til werden? —
Jag frågar Er tillbaka om det wäl lönar mödan at födas? — Din
fråga är et brott emot Guds synen; alt hwad han gör är rättwist; Han
wakar öfwer wårt lif och syfsätter sig med wår sällhet — I kun-
nen se på hwad lätt detta Wäsendet befrämjar min — Det är mig of-
bekant huruvida Han syfsätter sig därmed, men nog finner jag mig
wara lidande. — Hwem skulle då bättre waka öfwer dig? — Jag
sjelf.

Sadak, utan at tala mera härom, betraktade sin hydda och nå-
gra frukter som skulle utgöra den främmandes måltid. Straxt för-
swann Gubben för des ögon; i des ställe bles han warse en ung man
mycket wacker, wäl wäxt, och på hwilkens axlar woro hästade fyra
par skimrande wingar; det war Sadaks Skydds-Ängel. "Länge, sade
han, har jag hört dina klagomål och dit kulltande, Alla, färdig at
straffa dig, har ändrat sig din förra dygd, han är Nådig som wil
förlåta dig din mistrostan och wil lämpa sig efter dina önskingar;
utstaka nu sjelf dit öde; försök om du kan bidraga mer än han til din
lycka

*) Gud på Arabiska.

lycka; Han har gifwit mig tillstånd upfylla sin utaf dina önskingar. Sjū, ropade Sadak! och! upfyll endast en af dem, jag har ej flera af nöden. Inskänk icke hans wälgärningar, swarade Andan, du skulle kunna ångra det. Sadak medgaf allt; Han önskade sig rikedom. Du skal blifwa rik; men för at låta dig sätta värde på rikedomar, wille jag wäl gifwa dig tillfälle at sjelf förwärfwa dem. Kan du skrifwa, låsa och göra rigliga uträkningar? Ja, swarade Sadak. — Din lycka är då utan twiwel gjord, och i detsamma tog han Sadak i sina armar, förde honom til Balsora, tog på sig Skapnaden af en ung Skuhet från Circassien, uti hwilken han wisar honom för Skattmästaren, som hade alla Sultanens inkonster i förwar. Denne war alt för wacker för at beföra det des client ej skulle blifwa antagen; Sadak blef det också. Skydds-Andan lät honom hastigt genomgå de mindre beställningar uti detta sit nya stånd; han steg alt högre och högre; des lefwande inbildnings-gåfwa upfann oändeliga förslag, som förörkte Summan på folkets pålagor utan at förörka Konungens Skattkammare, och som gjorde honom rik; hwarrå han lämnade sin beställning, ej önskan des någon annans än den förmodnes tillstånd.

Sadak lefde i det måst lysande öfwerflöd; Han hölt et kräseligt och wällustigt bord, en utwald Serail, många slafwar, oförlitneliga Eupager. Han nyttjade alla de beqwämligheter och nöjen han hade åstundat. Men des behageliga nöjen blefwo snart nog för honom mindre lefwande; han tyckte sig wara måttad. Serailens Inwånare woro wäl intagande, men han ägde ej deras kärlek, endast deras personor; Balsoras lättingar besökte flitigt hans bord, men då de berömdes Rätten, gjorde de åtlöje af Herren. Sadak önskade et egit wälde, han önskade förödmjuka de eldiga snillen som föragtade honom, och för at sjelf blifwa et sådant snille kallade han til sig sin Anda och begörte den gåfwan at wara Poet. Du har mig ej af nöden, sade Skydds-Andan; du är rik; efterfölj de stora som äro omkring dig, och som äro berömda för de qwickaste Poeter som finnas; lät en annan göra digten i dit namn. Jag skulle wäl, sade Sadak, låna en Poet; men jag wil framkomma med förträffliga Snillefoster, och snillen får man ej köpa; desutom är min smak så fin, at jag sjelf wil wara Auctor til mina arbeten.

Andan utan at swara, blåste på Sadak, och i samma ögnablick ägde han alla kundskaper utan at någonsin hafwa läst; des inbildnings-gåf-

gäfwä blef i högsta grad stor, han instängde sig uti sit Cabinet, hwarest han straxt skref et Sångstycke af två tusende versar. Han drögde ej at samla et stort antal gäster som lyfnade och gapade då de blefwo ombudne at afhöra hans snillefoster. Sadak såsom Auctor tycktes i deras ögon wara en rolig Personnage och då de wid denna nyheten smålogo, ruste de wid åskådandet af Werkets storlek. Sadak, för at likna andra Auctorer, började med at anhålla om berågit öfwerseende med en Poets första foster; Han ömtalade sine lungors swaghet, som hindrade honom uphöja sin röst, fordrade sine åhörars tyfnad och upmärksamhet, hwarpå han läste arbetet med en Stentors andedrägt och röst.

Man förundrade sig utan frymtan öfwer Sångstyckets wärde; De qwicka huswuden gingo rundt ikring af en så oförmodad årsarenhet, och deras åsyn gaf tiktänna at de sökte bland dem sjelfwe en som länat sin Poetiska ådra åt Sadak. De hedrade honom ej med at tro det han kunde wara så lyckelig Skald. Flere lika så höga Poetier togo denna misfarelsen ifrån dem; men upwäckte deras afwund, deras göromål blef då at utplåna den nya Poetens åra, at beflåka dess Lagrar och då de woro oförmodne at förringa dess natur's förmaner, angrepo de hans lefnad och med det samma bedröfwade Sadak. Uck! utroppte han: Tyckan tilhör ej witterherens idkare. Okänd i den witra werlden war jag mera lyckelig. De lärdas åra blif honom widrig, han tog afsked ifrån Parnallen uti et wackert Gralde = Qwäde, som, i det samma det gjorde dem skamsfate, föröklade deras hat.

Ej lång tid hårester dog Stor-Vilren; Sadak åstundade blifwa dess efterträdare och dess önskan war ej så snart tiktänna gifwen som den af Skydds-Andan want sin fullbordan. Sadak hade ådragit sig upmärksamhet genom några politiska arbeten. Stor-Sulanen hade med bifall läst dem; Det allmännas röst utroppte Auctoren at beflåda den förnämnda sybla i Riket; Reisaren förenade sig med folket, och uphögde honom närmast sig. Sadak hade til detta höga ämbete alla erforderliga egenskaper. Agare af sin Enwäld's-Herres myndighet, brukade han den endast at göra folket lyckeligt; men sjelf saknade han den lycka han förskaffade andra. Han befordrade endast förtjensten, utmönstrade de oförtjente och gjorde många misnögdde. De ropade med full hals; kringspredde småde-skrifter mot denne nya Ministern; De fördragades i början, de föröklades, blefwo läste och gjorde ändtelliga

gen wårkan. En blind, orolig, ostadig och wacklande folkhop kom i wana at le åt sin afgud och på åtlöbet följde förakt. Ut hwad Sadak gjorde war det bästa och likwäl gjorde han alla misnöjde. Synade han någon stor, straxt knorrade folket; lindrades folkets of, blif han hos sin Konung af de Stora anlagad för at wilja skaffa sig anhängare. Han blef twelhåge om sit upförande; han bestod at draga sig undan och hade den smärtan, at se hwar och en blifwa glad der öfwer. Sadaks efterträdare, öfwerlygad at det bästa medlet til sin myndighets befästade, wore at lyfelfätta den gemena hopen; han öfwertalte sin Herre, at förklara Sultanen i Bagdad frig; des förwaltning wållignades genom regeringens triumfer. Sadak blef förtjust då han hörde wapnens framgång; folkets glädje, des frögderop wid underrättelsen af någon erhållen seger. Sadak blef förtjust då Generalen, alt detta upeldade hans själ. Han afwundade andra denna åran som han trodde wara den renaste och ästundade den sjelf, han lopp åter til sin Skydds Ande och ifrån honom til Arméen. Han blef snart känd genom sin förtienst, styrka och opförande; Han blef med fördel brukad af Generalen, som gaf honom sit förtroende och uphöjde honom til de högsta stegen. Sadak förwårswade sig et stort namn och Soldaternas wördnad, af hwilka han wid Generalens död fick öfwerbefålet. Han war lyckelig, netergjorde Konungen uti Bagdat i en enda träffning, årdrade Riket, tog des enda Prinsessa til fånga och förde henne til Sultanenens Håf, hwilkens årlånsta öfwerhopade honom med ärebetygelier, wårdiga belöningar för en General, genom hwilkens åtgård han hade förwårswat sig en Krona, til den han förut ägde.

Prinsessan uti Bagdat war ung och utropad för den största skönheten; at se och älska henne war för Sadak det samma, des kärlek förblades genom afflag; min läsare kan redan gifva det han anropade sin mågtige gynnare. Jag tilbeder Prinsessan sade han til sin Skydds Ande; fåfångt söker jag lyckan utom hennes ågande; det är således nödwändigdt at hon älskar mig och at des kärlek gifwer mig bifall så åga henne til min Gemål, gör mig ännu denna tjänsten som skal blifwa den sista; lyckelig genom denna förening, hwad skulle wål återstå för mig at önska? Andan undanrögde alla hinder. Sadak wågade begära Prinsessan, återopandes sig sina förtjenster; Han fick åga henne, och hon sjelf war ej emot at se sin Segerwinnare i sina armar. Under de

ligaste hånryckningar och eldigaste begärens upfyllande war Sadak lyckelig; men ägandet blef slutelig en kärlekens dö: Han sökte ej mer sin Gemål med samma längtan, lednaden intog öfwen dess hjerta; Så snart Prinsehan fant honom mindre öm, blef hon det tillbaka, och då förest årinodde hon sig sin höga födsel och det afstånd som war emellan honom och henne; Hon lät honom weta detta, och Sadak såg sig förringad! han suckade öfwer sit giftermål i synnerhet med en Prinseha, han war skyldig hennes börd wisa undantag från de allmänna Författningarne, och kunde således ej förskjuta henne som en annan; han borttränade uri sorg och förtwiflan. Ännu syntes dess Skydds Ande. Jag är mer än olyckelig, sade Sadak, wet du intet botemedel som kan tjäna en maka til tröst, hwars plåga består uti at wara det. Du har ju sjelf fått wälja, insöll Andan. — Jag war får, jag war blind, nu ser jag . . . Så är då döden den enda som kan stilla oss? — Det är dig förbjudit at åstunda hennes. Jag begär intet hennes dö, swarade han och suckade; men kan du nu ingen ting uträtta? — Utom hennes dö kan du blifwa befriad ifrån henne, men du blifwer derigenom underkastad stora olyckor — Jag trotsar dem; kan någon förlitnas med den at lefwa med henne? Min wälgörande Ande tjäna mig ännu en gång; ja, denna sista wälgärningen är den största af alla.

Sadaks owänner hade länge arbetat på: Sadaks fall. Ständigt utropade de för Kejsaren, huru oförsigtigt det war at lämna honom en Gemål som hade arfsrätt til Bagdats Thron, hwilken lämnad at hennes man war så mycket mera farlig som han wore i stånd at misbruka sin makt. Sultanen hade i början wårdsöfsat desse underrättelser; nu blef han upmärksam; Han lät dertfore fasttaga Sadak. Cadis eller de Dagkloke medbragte honom i fångelsef besallning at förskjuta Prinsehan, som Sultanen wille förmåla sig med. Sadak kände igen detta såsom en wårkan af sin wälgörande Ande, underskref acten med glädje, och smakade tröst uti sina bojer. Prinsehan wille såsom Sultaninna hämnas den människans föragt, som warit nog djers at waga blifwa hennes man. Hon gjorde dess fångelse både långwarigare och swårare. Den olyckelige saknade snart nog friheten; han drog sig til minnes sin förbigångne tid, Allas wälgärningar, och war okunnig om hwad han skulle önska. Han anropade emedlertid sin Skydds Ande som frågade hwad han nu åstundade. Rådfråga dig, war Sadaks

daks swar; til denna stund har jag bedragit mig, gör min lycka om du kan; jag vågar ej mera begära den — Det återstår endast en önskan at fullgöra. Wälg nu och wälg wäl. —

Kära! gör detta wäl i mit ställe; de beskningar jag själv gjort, hafwa bekommit mig illa — Så långt sträcker sig ej min magt; wälet tilhörde dig — Jag ser mig hafwa f'lat då jag satte mig i Förshynens ställe, swarade Sadak, efter at hafwa grundat någon tid: jag hade bordt hwila wid des beslut; för mig til den hyddan hwarifrån jag kom. Andan förde honom straxt dit. Sadak återfann sit hemwist i den ställning det för varit; des grannar önsade honom lycka til sin återkomst och deras bemöstande war både ömt och af hjertat; des hjerta blef häraf ljuffigen intagit och han började med nöje på nytt syflosätta sig med sine fordna göromål. Samma afton, under sin gång i öknen blef han genom skriande född til spetsen af et skyhdat Berg, en olycklig, färdig at bräddra sig, hölt sig ännu fast wid några tråds-qwistar, onropandes Himmelens hjelp och säker om sin undergång, så snart krafterne at hålla sig fast aftynade. Sadak löper til och befriar honom, fast med möda och fara. Denne tacksamme resande utgjuter öfwer sin wälgärningsman wälsignelser. Sadak hör dem och njuter en ren glädje, hvars sötna han ej kânt på lång tid, han faller på knä, tilbeder Förshynen och tackar sin Skydds-Anda.

Min Herre utan Tamm.

Sack för underrättelsen om Kongl. Lif-Gardets Soldate Barnhus på Kongeholmen, då det är det enda här i Riket, så är det ock så mycket större och respectablare, en Jorättning, lika så dyrbar som des uphof war glädjefullt för hela Swea Rike; men underligt nog, at ej flera än 18 gofvar finnas i et Regimente af 1800 man, bewis at manskapet där är ungt och ogift — Mig har det förefallit mera sällsamt som handelswis varit i Ryssland, därest man träffar hwar enda Soldat-poike i hwar enda Garnizon wid 8 års ålder i Uniform och undergewär, när årstiden tillåter, däremellan lär han sin Christendom och li'et skrifwa, samt den enda wettenskapen at han är skyldig försvara sit Fädernesland med sit lif, och at det är hederligt at dö för des ära och sjelfbestånd. Man mibråknar sig intet at 50000 så-
dane

dane gossar alltid underhållas af Kronan, som wid 16 å 18 års ålder recruterar Arméen opfödda och wända wid detta handtwerk — Ock så, måtte jag tillstå, at dessa 50000 Soldatungar ej bo i Slott eller Palais, inga Förmak, Cabinetter och Salar, inga Trädgårdar och Lusthus, ännu mindre Magistrar, Präster, Husjungfrur, Pigor och Drängar, Modren föder sin son, (tänk Ryssarna tro at et barn bäst wårdas af sina föräldrar), så snart Poiken kommer til werlden får han et halst och wid 8 års ålder hela gaget lika med sin Far. En gammal fluga, som är både Rustkammiare och Auditorium, timras up i uågon Bastion, inredningen består af et rankigt bord och några bänkar, det är där de samlas en wiß timma på dagen, opråtnas och emottages af sina Vårmästare, gamla affsedade Corporaler, en för hwar 12:te, dessa åter stå under en af Officerarne, som toura i denna lif som den öfriga tjänstgörningen — Men hwad jag går långt ifrån mit ämne! Jag återkommer och tillstår, at denna här inrättningen med de 18 Gossarna på Kongsholmen är långt splendidare och har en wiß air med sig som imponerar, och skulle jag alt för gärna pryda mit Dagblad med min Herres utförliga beskrifning derom, om jag ej redan widlöftigt afhandlat denna wigtiga sak i min snart utkommande Chronica eller Swerige i Solgången och Swerige i sin middag. Urgifwaren.

P. S. Plan-ritningarna på slesswa Corps de logis, Sthyselbygningarna och Trädgården med dess häckar och blomster-quarter behåller jag om min Herre så tillåter, tils längre fram jag hinner afskopiera dem; men profilerna på de 18 Gossarne eller deras skilouetter wore bäst at de skickades til Herr Runemark, som så nitiskt befordrar gravuren och som har de största samlingar af inhemsta Kopparstycken.

Dag = Bladet:

Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 23.

Stockholm den 22 Aprill 1782:

Den odödliga Gåldendren *)

En Petit-Maire (ingen dikt
Det är en sanning jag skal rista)

Våg sjuk i Feber och i gickt,
Och war så godt som på det sista,
Då Prästen kallas til hans säng
At honom Gudligen bereda.

Det war en alt för werldslig dräng;

Som ej så böjlig war at leda;

Doct suckar han: „Jag färdig är,

„At mig från hela werlden wända;

„Men det — Ja! det mit hjärta tår

„Som mina Björnar skulle hända.

„Ack! hwad det uselt är och tungt

„Så många skulder med sig taga,

„Men, åter, hwad det wore lugnt!

„At fara hån och ej bedraga.”

Ja! svarar Prästen, är det så

At ängren rår i själ och sinne?

Så bär Ni ej förtwiffa då,

At så et rum i Nådens minne —

Annu Ni skal bli frisk och sund

Den Högsta må Er nöd hugswala,

Han skjute up den bittra stund

Til des Ni alla kan betala,

Til des min Wån! Ni redo gör

Och sluta wil ert skuld-register.
 Nå, infödd syndorn — Herr Magister!
 Då först jag aldrig nånsin dör.

Samtal emellan en 16 års gammal Fröken och en liten Gofse.

Fröken, (för sig sjelf.)

Hvem är det barnet? det är alt för täckt och wackert, jag är juft
 röd

Gofsen, (för sig sjelf.)

Se där en skönhet som betraktar mig ganska noga.

Fröken, (högt.)

Hvem är du hos?

Gofsen, (högt.)

Jag har ingen hushande — Hvem är dina Föräldrar? — Jag
 är den enda af Familjen — Hvar bor du? — i hjertat — Hvar
 från kommer du? — Ifrån mit hemmiff — Hvar art ärnar du dig? —
 Tilbakars dit igen — Hwad uträttar du där? — Jag gör lyckliga —
 Hvilket är dit fädernesland — Hela werlden — än dit namn då? —
 Kärleken.

Utländska Nyheter.

Ronung Ludvig den XVI har wid Dauphins födelse i Frankrike ut-
 färdat et Pardons Placat för alla de brott som ej angå Riks-för-
 råderier, mord eller stölder, deha äro lika så nedriga som oförlätliga
 — Tilfället är så stort, så glädjefullt och så betydande för de sedna-
 ste tider, at det blir en god och Nådig Konungs största skyldighet at
 följa sin böjelse och låta Pardons Placatet gälla efter bokstafwen —
 Hvilken felaktig men tillika nitisk och trogen undersåte skal icke wälsg-
 na denna nyfödda Prinsen, skal icke gifwa honom hela sin själ och
 sitt hjärta, som varit ordsaken til hans räddning och at han åter blif-
 wit en medlem i Staten? — twärtom . . .

Äf trycket har utkommit:

Donnerpamp, Comedie i en Act blandad med Sång, samt Intermede, består af 7 Scener. — Auctorn har ej nämnt sig, men han kan ej vara okänd af någon som läst Petis och Thété, Slep-par Rolf, &c. piecer som blifwit upförda på Ericssbergs Theatern, och som där alstrat så många handklappningar och gasstratt, samma eld, samma rolighet, men ej samma tournurer, det är en Original Parodie. Donnerpamp, en Tyll Hufar, är kär i Tracteuriskan Engelburck, hwars hjärta likwäl är inclinerat för en wiß Härklyft. Donnerpamp, helt rasande deröfwer, bär sig i desperation wärre til än Roland furieux. Bewis på Poesien. — I 2:dra Scenen, säger Tracteuriskan liksom willrådig om hon ej bör präferera Hufaren, til Här-Friseuren.

„Men Han med sabel går som ger et stort behag
 „Den han til allas sträck plår som en rakknif slipa.
 Härklyft. „Om han med sabel går, så har jag hårtång, jag
 „Och kan han hugga han, så kan jag också knipa.
 Engelburck. „Men märk at han med krut en öddknäpp genast ger.
 Härklyft. „Och jag kan puder in uti hans ögon packa.
 Engelburck. „Han brukar sporrar han och kan sporrhugga Er.
 Härklyft. „Och jag kan med min kam hans hjässa sönderhacka.

I 3:dje Scenen wisar Donnerpamp sig förstå det fina i tjänsten — då han så kan handgrepen:

„Schweij ku ge tempo sundt in kärleks äffentir
 „Digt an = = = Digt fyr.
 Engelburck svarar förståndigt, såsom connoisseuse i metien:
 „Det bästa har Ni glömdt så framt Ni är capabel,
 „Det är at ladda wäl.

Man bör läsa Comedien i det hela, eller snarare den bör ageras på Theatern för at se at den gör den bästa effect, gamla ofdankade Under-Officern Gyllenost, och Secter Ballet äro roliga personager. Man hoppas at den som så ofta bidragit til Allmänhetens nöjen och oskyldiga tidsfördrif ej lär arbéta förgäfwes. — Piecen kostar blott 8 S. med Kopparstycke.

—————
 Avertissement.

Det är nog at det skal wara så ondt efter folk i Sverige. Jag har en artig ägendom, som det icke är stor konst at styra, ty det må

sta består uti räntor. Jag har nu försökt tre Inspektorer. Den första war en förnytt Lyff. Han grälade så twinnerligen at intet blef gjort, och jag måste skilja mig wid honom. Den andra war en rätt Officer, full med förslager och upptåg, men något ostadig. De af Bönderne som hade vackra hustrur och döttrar, fingo hwad de wille, de andra höllos strängt. Jag wille icke stöta mig med honom. Jag skaffade honom bättre lägenhet. I hast fick jag sedan den jag nu har; han skulle wara Advocat, och hade gjort sig märkwärdig genom en Process för en medborgare som feck plichta 3 plåtar efter förhöjning. Denne är mera inbilskt, sjelklok och enwis än bägge de förra. En sak som han en gång fått i skallen, parerar jag ingen tar bort, och har han sjelf hittat på den, repeteras han den wid alla tillfällen. Karlen är icke dum, utan driftig och ihärdig, men håller sig måst wid små saker och bagateller, som han omöjligt kan släppa ur sigte. Alla Torpare, Bönderne och Drängarne håller han för skälmar, och nyttjar icke de bästa medlen at få weta hwad som i Torpen händer, för at få tillfälle at tråta, slå och tingsbra dem. En Bonde hade här om dagen tagit litet Åspelsk på Herregårdens ågor: et förbannat wäsende. Bonden skulle från Hemmanet och Bref på Bref med calculier och den skada ja ruine, som gården skulle lida af sådant sjelfswäld. Jag är rätt brydd; som det heter at det är af nit för mit bästa, får jag tåla sådana avaricer emot mit goda folk, och trösta dem på deras sida när de klaga. Det är eljest skada med karlen och en olycka at han i sin ungdom varit i Kämners Kammaren, där han fått den wanan, at anse alla saker såsom brottmål, at ålska undersökningar, at mistro människor, at högfärdas och skryta af sina upptäckter, at tala ensam och aldrig höra motskäl. Jag får lof at göra mig af med honom, at förekomma det hatet och illwiljan som han sig åsamkat icke måtte ledas på mig och godset; men at göra honom til förwaltare af alla mina Financer, dit man säger at han stråswar, det sker icke; ty der til fordras mera förstånd och insikter, än man wid Kämners Kammarren inhämtar.

Huru skal jag nu få en annan Inspector, som är förståndig utan sjelklohet, waksam utan gräl och otidighet, som kan rätta missbruk, men med fog och låmpa, som ålskar fred och samsja, och icke hatar människor. Den som om en sådan kan skaffa underrättelse anmåde det hos B. D. genom öppen Sedel.

N:o 24 utkommer den 24 April.

Stockholm Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag = Bladet:

Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 24.

Stockholm den 24 Aprill 1782.

Inlämde *).

Ehuru dygd, berömmeliga gärningar och ädla tänkesätt, alltid äro lysande hos hwar och en som äger dem, så är dock oförnekligt, at sådana egenskaper winna en förökad prydnad och mångdubbelt behag, då de utöfwas af Furstar, hwilka i wärdighet äro så mycket högre upfatte öfwer medmenniskor, som de mera igenom egne efterdomen, än Lagar, kunna tilskapa goda Exempel, samt af ostyrige följare, göra et sedigt, sparsamt och dygdigt folk. Swem täflar icke at likna Regenten och wära honom til behag?

I sådant affeende, och då goda exempel äro bättre än goda Predikningar, har man trodt gära den förnuft- och sanning-älskande Läsaren et nöje, då man utur de gamles häfder framdrager sågnesamma bewis, at forntiden äfwen som närwarande tid kunnat skryta af rätt, samt följakteligen både älskade och wördade Styresmän.

I et wärk, kalladt Les Femmes des Douze Césars, berättas om Titus, som hela werlden wet varit en ganska stor Regent, at hans lefnadsfätt förän han kom på Thronen i högsta grad varit oansändigt. (liberligt).

Til bewis af hans dygd, och huru han märkeligen kunde tämja sina häfzigaste och ömmaste böjelser, (ehuru enwäldig på den största Thron) anföres, at han, (enligt Romerske Lagen, den Regenterne sjelfwe borde efterlefwa, så wida den skulle kunna förbinda menigheten til lydaktighet och efterföljd), kunnat öfwergifwa och skilja sig wid den sköna Prinsessan Berenice, uti hwilken han ej allenast war hödeligen kär, utan ock förde henne med sig til Rom, i triumph.

Knap

*) Inføres rätt gärna som contraster emot Tiberius, Caligula och Nero deka Ebro-ners misfoster; hwilken Swensk kan nu misläna den förda Titus? Utgissw.

Knöpt hade han, efter sin Faders Vespasiani död, stigtit på den Kejsersliga Thronen, för än han wiste sig helt annan Person, än den han varit tilförene, och det tycktes, at, wd ombytet af Stånd och Lycka, hade han ock på en gång ömsat sin medfödda art och sina böjeller. Hedern och et ärligt namn, tillika med en upriktig åtrå at kunna behaga sina undersåtare, öfwerwäldigade hos honom alla andra begärelser, så at Rådning-dagen blef en döds-dag för hans kärlek til Berenice. Titus, som, med förakt af Logarne, hade varit denna Prinsessans träl, blef nu en slaf utaf de Lagar, dem han nyss förut trampat, samt öfwergef Berenice.

Ifrån den stunden besittade sig Titus om intet annat, än at göra sit folk lyckligt. Iri hela hans upförande lyste alla de dygder, som göra en Prins förträffelig: De funnos ock hos denne Kejsare i sådan högd och fullkomlighet, at han kallades Människo-slågrets kärlek och wällust, En äre-titel, långt behageligare at eftersträfwä och mera löfswärd, än alla de präktiga, klingande och smickerfulla titelnamn, dem man stöft på de lastbara Kejsare, hwilka före honom regerat, och hwilka med rätta böra kallas Tyranner, men ingalunda det allmännas fäder.

Titus war friskostig, ädelmodig och rättwis, hans nöje bestod i at utprida wälgärningar, (dock ingalunda at blindwis bortskänka för-tjänte Mäns rätt at oförtjänt folk), hwarföre man ock esomoftast hörde honom säga: At of alla dem som komme at upwakta och tala med sig, worde ingen gå misnögd ifrån honom.

En afton då han drog sig til minnes, det hela den dagen ingen enda hade bedt honom om något, beklagade han sig för sine wänner, som suto med honom til berds, sågande: Uck, mina Wänner! denna dagen har jag förlorat! O! hwilka tankar och uttryck, wärdige detta tidehwarfwets Regenter, och som, af alla häsdatecknare äro wordne helgade är öddoligheten.

En Prins af sådane sällsynte egenskaper, hade wisserligen förtjänt en lång lifstid: men hans war dock ganska kort. Han affomnade i början af sin Regerings tredje år.

Uck! at en sliik Regent, i Tusen år feet blänka,
Men — hwad! de lefwa fort, som himlar sporsomt skänka!
Den lyckan saknar måst, den lyckan nödigt ger:
En Titus, bäst han sons, så syns hans intet mer.

Wälborne Herr Jendrik de Pauvrehielm.

Tack för sidst i N:o 23, 25, 27, 29 och 30 af Första Stäcken, där Ni så pußlustigt manövrerade på Cazenellenbogiska, at försäljningen war owanlig, jag tror hwar Soldat i hela Swenska Arméen köpte dem för at göra narr af Er tjänst, och blott wärdera sin egen. — Jag måtte ock tillstå at det är skillnad! Nu får jag berätta at jag med sidsta Posten sått alla edra reflexioner, critiquer, anmärkingar och plåsterlappar, men då i denna exercer-månad ännu ingen troupe exercerat, så wet jag ej hwarföre det skal skyndas med utgifwandet. — Skrifter böra rätta sig efter årsiden — desutom Fader Pauvrehielm! är all er möda förgåwes, lika så litet kan ert Cazenellenbogiska Reglemente appliceras til det Swenska som det Japaniska eller Fransyska. Jag gör mig en heder af at anföra hwad jag sedt någorstådes en stor General skrifwit „så länge werlden står, lärer „folktåg aldrig kunna berämnas under lika lagor fattade efter Natio- „nens lynne och hjärtelag, hwilka enligt Marechal de Saxe tanka äro „hufwudgrunderna til krigslyckan, och i följe deraf til Statens öde.“ Jag lesmer ic.

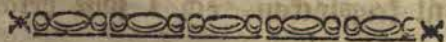
Utgifw.

P. S. Tack för en del af Fransyska Reglementet och alla compilationer utur Saint Germain's Ordonancer (som likwäl i Frankrike redan skola wara caserade), jag har handelsewis råkat at få en öfversättning deraf i manuscript, och jag är nu occuperad at jämföra den med originalet, då jag skal längre fram säga Er om den varit lycklig.

Herr Utgifwäre!

Jag tillika med många andra sågnade mig öfwer edra annonser så uti N:o 20 samt äfwen i Dagligt Alla handa om det Arabiska Sagobrottet i N:o 21 och 22, wi längtade, och Torsdags-afton stafsade wi öf pengor. Knapt blånkte morgonrådnaden fram af den 19 April, detta märkwärdiga darum, som äfwen stärkte öf i hoppet, förän jag war i boden, jag köpte det helt färstt och wårt, jag geck hem, jag läste, jag begrundade, jag geck op och ner på gälswet, men tänk! edra önskingar woro så insvepta i diakter och under ofända namn, at jag just förtwiflade — Kan det wara möjligt at Utgifwären welat liksom inbilla öf något? nej — hans utkomst och en löfflig egen nytta förbjuder det, ty ponera tänkte jag, at han härigenom pons-
lerat

serat sin försäljning för den dagen half femte D:r högre än wanligt, så skal han lida i längden, ingen mera tror hans Annoncer, Wälsignade Tryckfriheten förfaller ännu mera, och sluteligen går aldeles förlorad. Under detta tankeqwal ber jag min Hustru stiga op ur sängen, jag communicerar mig alltid med henne i beniga saker — och wet min Herre! at hon knapt läste första sidan förän hon decouvrerade hela intriguen, — ja! min Herre det är klart — jag wet intet huru jag kunde mistaga mig . . . det är rätt listigt men gonkska bittert . . . med Sadak! hwem kan nu icke se at Ni menar Sabbatsberg, med Sadaks Skydds-ande, hålsobrunnen där, med Balsora den heroiska Brunsballetten som exequierades en gång af utländska Balletmästare, med Prinsessan i Bagdat, jag skulle mycket bedraga mig, om Ni intet ment Fru H. och följakteligen med hellska Sultanen Herr H. som nu lefwer så fällt och stort som en Kejsare. — Förlåt mig min Herre; kan Ni skrifa, så kunna ock andra begripa, och wet at ifrån N:o 1 til 23 så har jag claven til hwar enda rad. Jag lefwer ic. *)

Barmhärtighets Wärf.

Den 20:de i denna månad eller förliden Lördags afton hölls Assemblé på Stockholms Beurse för de fattigas räkning — War anledningen naive, så war ock efter berättelse samlingen den aldratafriska, det war en skön och wedergwäckande coup d'oeil at se så många Gudålskände själar som hoppade och dansade i glädje, at så bispringa den torstiga nåstan, och ehuru Assemblé-hettan efter Farenheits thermometer utan twiswel warit terrible, så woro Damerna lika ihärdiga och lika animerade igenom en så wälgörande drift. — Wid hwarje tact, för hwart steg utgöts tusendtals tackfägel-sucker af alla de tiggare som wäntade del af dessa sina medbröders muntra och gifmilda upfbrande. — Uck! at man aldrig måtte återwända dansa, musicera och agera för de fattigas räkning, sedan (likwäl i andra länder) man så ofta ätit, druckit och säfwit på deras räkning.

*) Ni har aldeles penetrerat rätt, och at ej den minsta willrådhighet öfwer en så præcise uttydning nänska må ha rum, så öfger jag härigenom original fragmentet, det står i Mercure de France för Mars Månad 1769. pag. 16.

Utgif.

N:o 25 utkommer den 26 April.

Stockholm Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag = Bladet:
Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 25.

Stockholm den 26 Aprill 1782.

Min Herr Utgifware af Wälsignade Tryckfriheten.

I Edert wackra och nyttiga Dagblad *) läser jag icke sållan goda stycken, jag finner äfwen at öfversättningar ske med urwal; men wi ha två jämwäl inhemska Skrifter, som respirera humanité och wittia om er wänt hjerta för Fosterlandet. Nyligen lätte jag er arbete, kallat: Tal til Swenska Folket, tryckt år 1769 pag. 162. Följande Stropher torde winna rum.

„Om de, så kallade stora och förnåma wille blifwa mänskliga och medberglige! om de sjelfwe wille noga underrätta sig om den grymma werkan, som uselheten åstadkommer: om de, af egen försarenhet wisse, at omkring dem finnes äfwen andra människor, kan hånda nyttigare och wäsendtligare än de äro, hwilka knappast hafwa bröd at äta och en halmkä fwa at ligga på . . . Hören I Furstar . . . om I låten edra hjertan intagas af hundrade inbillade nödrorster: om I handteran all ting med låtsinnighet: om Fäderneslandets behof icke kan upwäcka eder omhet: om pragt i kläder, fräslighet wid bordet, njen och begwamligheter syflosätta eder omtanka och winna hos eder högaktning, så blifwa edre själar snart odugelige at utwätta något ädelt och stort. Wiljen I känna sanningen? hon finnes icke där oroligheten och högmodet är råwande.“

„Utspriden Eder ibland de ringare Stånden! beskåden landshyggen! blygens icke at ingå i de låga kojor! kan hånda, där ofta torde de finnas en renare kärlek för Fäderneslandet, en obewelligare if-

*) För alt i werlden war Anonym.

„wer, än uti de höga palatsen . . . Frågen den fattiga äboen om
 „hans villkor, tillstånd och beskaffenhet, eller snarare besen hans säng,
 „hans bröd, hans hemvist, hans klädebonad, och i skolen få weta
 „det, som edra Smickrare, edra Gunstlingar icke drista sig at säga
 „Eder.“

Insändt.

Sanledning af hwad i Wälsignade Bladet N:o 23 är införd om
 de 3 Inspectorerne, påminner jag mig hwad Abbé Trublet skrif-
 wer uti sina Ellays.

En Ambetsman bråkar i tjänsten ouphörligt, tröttar alla männi-
 skor med hwad han gör. Man hör samma Historia hundrade gånger
 tills han sjelf ledsnar. Alt hwad han widrör är interessant, Kongl.
 Maj:ts tjenst, nit för det allmänna äro hans stora ord. Han blan-
 dar sig med alt, han nyttjar alt, för at blifwa remarquerad. Intet
 är så lågt, så owärdigt som han icke til den ändan omsattar. An-
 kommer det at wara Spion, han är det; beslagskarl, angifware, han
 blir det. Detta nit kan man kalla oroligt, owärdigt. Det ädrager
 sig hos alla wäktänkande föratt, ty hwem ser icke at Konungens tjenst
 och det allmänna äro täckmantelen, egen förmon, anseende och befor-
 dran driffjädern. Et land må kallas olyckligt som har många sådane
 Ambetsmän.

Det rätta, wärdiga, uplysta nitet är lugnt och går warsamt til-
 wäga. Det söker icke at synas. Ambetsståndet är det sält där det wi-
 sar sig. Det låter aldrig hetta eller ägg föra sig et steg längre. Det är
 wälgörande; gläds icke at olyckan; tröstar ofta förbrytaren och rättar
 i stillhet förbrytelsen. Det wet at människors sällhet är Samhällets
 ändamål, at det lider, at det störes af den minstas undergång.

Om Waner skrifwer Herr von Schönreich i sina Abhandlung-
 gen, &c.

Det stånd, den occupation man i sin ungdom haft, deciderar gan-
 ska mycket om characteren. Hwad man då insupit ger man sedan som
 en swamp ifrån sig. Jag har känt en Officer som blef Justitia-Råd,
 hans laghof war honneur och frigs-Attriclarne. Han dömdo en gång
 två parter at duellera, och en Bonde som stulit en gås af sin gran-
 ne